

ЕНЦИКЛІКА
FRATELLI TUTTI
Святішого Отця Франциска
Про братерство та суспільну дружбу

ЩО ЦЕ?

Третя енцикліка Папи Франциска після
Lumen fidei (2013) та *Laudato si'* (2015).

Вона була підписана 3 жовтня
2020 в Ассізі.

НА ЧОМУ ГРУНТУЄТЬСЯ?

- ▶ На темах братерства та соціальної дружби, що були предметом стурбованості Папи протягом останніх років.
- ▶ На темах, висвітлених у Документі про загальнолюдське братерство задля всесвітнього миру та спільногопропаганди, підписаному в лютому 2019 разом з Великим Імамом Ахмадом Аль-Тайбом.

ЩО ВОНА ПРОПОНУЄ?

- ▶ Це соціальна енцикліка, присвячена братерству та суспільній дружбі.
- ▶ Вона зупиняється на загальному вимірі доктрини про братню любов.
- ▶ Замислитися, щоби реагувати з новою мрією братерства й суспільної дружби.
- ▶ Мріяти як єдине людство, як паломники з того самого людського тіла.

ДО КОГО ВОНА ЗВЕРНЕНА?

До всіх людей, які перетворять ці роздуми у відкритість на діалог.

ЯК ЕНЦИКЛІКА СФОРМОВАНА?

- ▶ *Fratelli tutti* складається із загального вступу та восьми розділів.

Вступ

I розділ: Тіні замкнутого світу

II розділ: Чужинець на дорозі

III розділ: Мислити й творити відкритий світ

IV розділ: Серце, відкрите для всього світу

V розділ: Краща політика

VI розділ: Діалог і суспільна дружба

VII розділ: Шляхи нової зустрічі

VIII розділ: Релігії на служінні братерства в світі

ЗВІДКИ ПОХОДИТЬ НАЗВА?

- ▶ *Fratelli tutti* – це вислів святого Франциска з Ассізі (*Admoniciones*, 6, 1).
- ▶ Святий використовував його, пропонуючи форму життя з присмаком Євангелія.
- ▶ Святий Франциск заохочував всіх людей до любові, що виходить за географічні межі чи межі простору.

ХРИСТИЯНСЬКА ЕКУМЕНІЧНА МОЛИТВА

«Прийди, Духу Святому! Покажи нам Твою красу,
що відображені в усіх народах землі,
аби відкрити, що всі є важливими,
що всі є необхідними, що є відмінними обличчями
того самого людства, яке любить Бог».

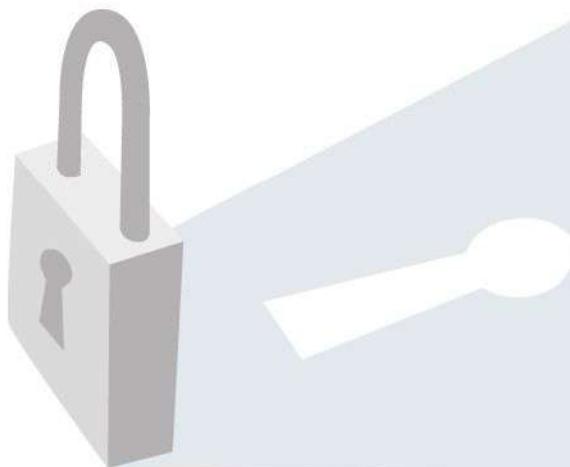
Амінь

ТІНІ ЗАМКНУТОГО СВІТУ

Папа Франциск звертає увагу на тенденції, які шкодять загальному братерству

«Дедалі глобалізованіше суспільство вчиняє нас близькими, але не вчиняє братами».

В яких аспектах спостерігаються тіні замкнутого світу?

- ▶ Брак надії та зневіра, посіяні в суспільстві.
- ▶ Поляризація, що не сприяє діалогові та співжиттю.
- ▶ Люди, які здаються «придатними для жертвоприношення» і викидаються мов непотріб.
- ▶ Нерівність в правах і нові форми рабства.
- ▶ Занепад етики та послаблення духовних цінностей.

Сьогодні ми є свідками маніпулювання великими словами:

СВОБОДА СПРАВЕДЛИВІСТЬ
ДЕМОКРАТИЯ ЄДНІСТЬ

Перед обличчям цього *Fratelli tutti* показує, що
«дорога полягає у близькості та культурі зустрічі»

Бог не перестає сіяти серед людства зерна добра.

Добро, любов, справедливість і солідарність слід здобувати кожного дня.

Надія спроможна глянути поза зручності, які нас полоняють, аби відкритися на великі ідеали.

ЧУЖИНЕЦЬ НА ДОРОЗІ

Які ще дійові особи зустрічаються в притчі про доброго самарянина?

- ▶ РОЗБІЙНИКИ
- ▶ ПЕРЕХОЖІ, ЩО ПРОХОДЯТЬ ПОВЗ
- ▶ ПОКИНУТИЙ ПОРАНЕНІЙ ЧОЛОВІК

Перед обличчям цієї ситуації, *FRATELLI TUTTI* ставить запитання:

З ким ти ототожнюєшся?
Хто твій близній?

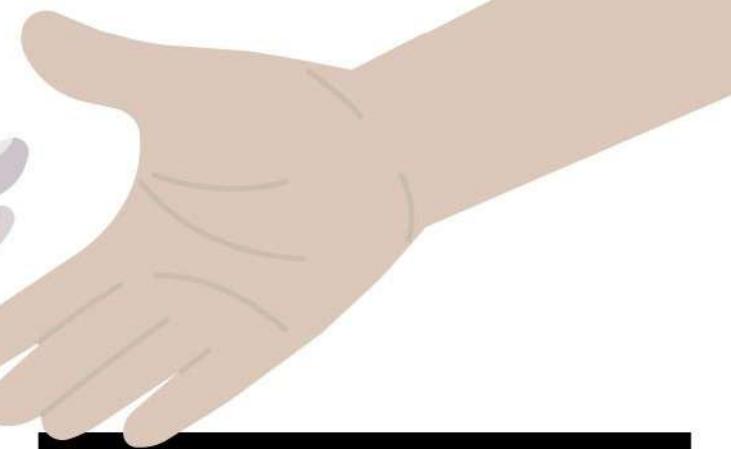
«Ісус кличе нас не запитувати про те, хто є нашими близніми, але ставати близніми».

Сьогодні історія доброго самарянина повторюється:

1
Детермінізм або фаталізм стараються виправдати байдужість.

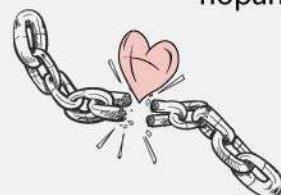
2
Суспільство схильне не цікавитися іншими.

3
Світ допускає виключення.
4
Ми є свідками соціальної і політичної недбалості.

Fratelli tutti закликає бути активною частиною в реабілітації поранених суспільств.

Для любові байдуже, звідки походить поранений брат:

любов розбиває кайдани і зводить мости.

Пройдеш повз чи зупинишся,
побачивши поранених при дорозі?

Перед обличчям великого болю та багатьох ран, єдиний вихід – бути як добрий самарянин.

МИСЛИТИ Й ТВОРИТИ ВІДКРИТИЙ СВІТ

Ісус казав: «Ви ж усі – брати» (Mt 23:8).

Покликання до загального братерства включає відкритість:

- ▶ Людина знаходить повноту себе, жертвуясь іншим.
- ▶ Любов вимагає більшої здатності приймати інших, інтегруючи периферії.
- ▶ В основі любові, що виходить за кордони, лежить «соціальна дружба».

Підтримувати добро означає підтримувати цінності, що ведуть до цілісного людського розвитку

**Як же
осягнути
це?**

- ✓ Мислячи та діючи в категоріях спільноти.
- ✓ Поборюючи структурні причини бідності та нерівності.
- ✓ Вимагаючи, щоб держава була активною, інвестуючи в дбання про слабких.
- ✓ Гарантуючи, щоб ніхто не був виключеним.
- ✓ Стараючись про тривалий мир, починаючи з глобальної етики солідарності та служіння.

[Кожна людина є цінною та має право жити гідно.]

СЕРЦЕ, ВІДКРИТЕ ДЛЯ ВСЬОГО СВІТУ

Які заходи ведуть до загального братерства?

1

Прийняти, захистити, підтримати та інтегрувати мігрантів і всіх маргіналізованих.

2

Розвивати усвідомлення того, що або спасемося разом, або ніхто не врятується.

3

Дбати про юридичний, політичний та економічний світовий порядок, що прямуватиме до солідарного розвитку всіх народів.

Що таке безкорисливість?

- ▶ Робити щось, бо воно в собі є добрим.
- ▶ Діяти, не сподіваючись отримати якусь вигоду чи щось навзамін.
- ▶ Включати всіх іноземців, а не лише тих, які приносять видimu користь.

«Справжня якість різних країн світу вимірюється здатністю мислити також як людський рід. Бог завжди дає задарма».

Кожна здорована культура від природи є відкритою та гостинною:

Відкрити розум і серце допомагає нам зрозуміти того, хто інакший.

В загальній спільноті кожна людська група знаходить власну красу.

Людина – це істота-межа, яка не має меж.

Чи здатність відкритися на близьнього в сім'ї народів є можливою?

КРАЩА ПОЛІТИКА

«Любов, згідно з навчанням Ісуса, є підсумком всього Закону» (пор. Мт 22,36-40)

В чому полягає добра політика?

- ▶ Вона поставлена на служіння спільному благу.
- ▶ Не дбає виключно про голоси виборців.
- ▶ Сприяє засобам для особистого зростання.
- ▶ Підтримує економіку, щоб сприяти виробничому розмаїттю та підприємницькій креативності.
- ▶ Мислить широко та включає міждисциплінарний діалог.

Fratelli tutti запрошує до суспільного та політичного порядку, душою якого буде соціальна любов:

- ✓ Допомагає нам прямувати до цивілізації любові, до якої всі ми покликані.
- ✓ Визнає кожну людину як брата чи сестру, включаючи всіх.
- ✓ Любов потребує світла істини, що є істиною як розуму, так і віри.

«Суспільна любов спонукає любити спільне благо та дійсно шукати добро всіх людей у суспільному вимірі, що їх поєднує».

У політичній діяльності кожна людина є священною і заслуговує нашої любові та посвяти:

«Якщо зможеш допомогти бодай одній людині жити краще, цього достатньо, щоби виправдати дар твого життя».

ДІАЛОГ І СУСПІЛЬНА ДРУЖБА

Що означає «вести діалог»?

- ▶ Наблизитися
- ▶ Висловитися
- ▶ Слухати навзаєм
- ▶ Дивитися одні на одних
- ▶ Взаємно пізнаватися
- ▶ Пробувати зрозуміти одні
одних
- ▶ Шукати точки дотику

Згідно з культурою зустрічі:

від усіх можна чогось навчитися,
ніхто не є непотрібним,
ніхто не є зайвим.

**Плюралістичне суспільство,
що заохочує до діалогу:**

- 1 В кожній ситуації шанує гідність іншого.
- 2 Інтегрує відмінності, гарантуючи дійсний і стійкий мир.
- 3 Визнає за іншим право бути собою, відновивши ввічливість.

Що не сприяє діалогові?

- ▶ Агресія, яку можемо проявляти, наприклад, у соціальних мережах.
- ▶ Монологи, що не зупиняються, аби почути іншого.
- ▶ Швидка та принизлива дискредитація іншого.

**Справжній суспільний
діалог передбачає
здатність шанувати точку
зору іншого.**

ШЛЯХИ НОВОЇ ЗУСТРІЧІ

На дорогах миру дійсно потрібні процеси оновленої зустрічі:

✓ У справжньому примиренні.	✓ У спільному проєкті, який не касує індивіда.	✓ У тому, щоби визнати, гарантувати та відновити гідність всіх людей.	✓ В рішенні на користь найубогіших, останніх і відкинених як непотріб.	✓ У відновленні цінності та зрозумінні значення прощення.

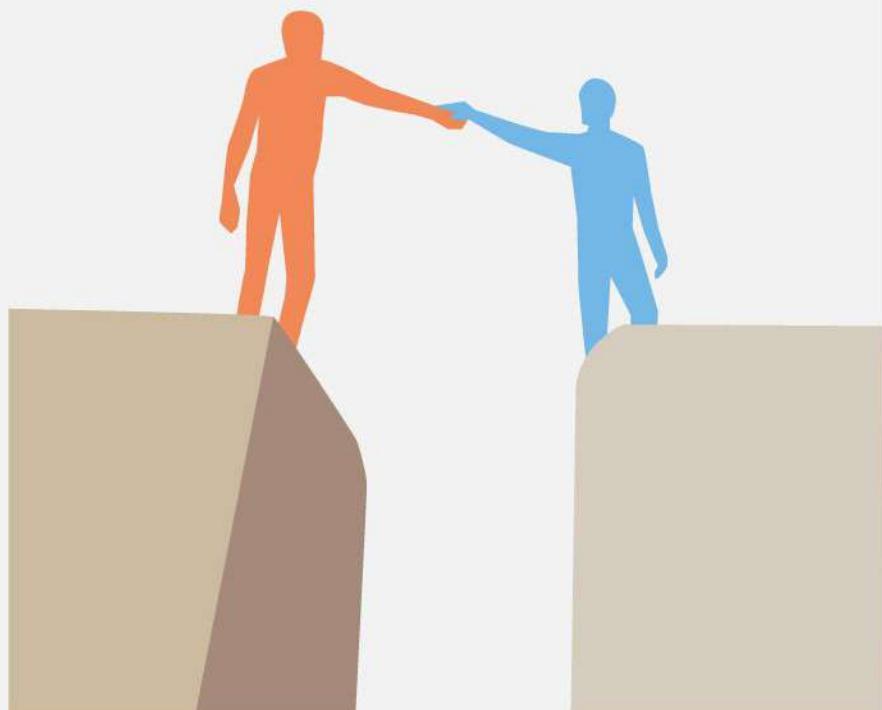

Ісус ніколи не заохочував розпалювати насильство та нетерпимість.

Євангеліє закликає прощати «сімдесят разів по сім» (Мт 18,22)

Справжнє прощення та справжнє примирення:

- ▶ У конфлікті здобуваються, доляючи його шляхом діалогу.
- ▶ Стримуються від вчинків ворожості та взаємної ненависті.
- ▶ Полегшують чесну дискусію, що ґрунтуються на любові до справедливості.
- ▶ Не означають забуття чи безкарність.
- ▶ Не потрапляють у замкнене коло помсти.

«Прошу Бога, аби приготував наші серця до зустрічі з братами, виходячи за межі різниці ідей, мови, культури, релігії».

ПАПА ФРАНЦИСК

РЕЛІГІЇ НА СЛУЖІННІ БРАТЕРСТВА В СВІТІ

Лише із синівською свідомістю можемо жити в миру між собою:

Різні релігії пропонують цінний внесок у будування братерства.

Шукання Бога допомагає нам розпізнати одні в одних супутників:
що ми браття.

Позбавлення свободи сумління та релігії збідлює людство.

Церква є домом з відчиненими дверима, бо вона – мати:

1
Зводить мости

2
Валить стіни

3
Сіє примирення

Шлях миру між релігіями можливий:

- ▶ Відправною точкою повинен бути погляд Бога, а Бог дивиться серцем.
- ▶ Насильство не знаходить підґрунтя в релігійних переконаннях.
- ▶ Щирий і смиренний культ Богові веде до пошани до життя, гідності та свободи.

Християнська екуменічна молитва

Релігійні лідери покликані бути справжніми «діалогуючими»: діяти в будуванні миру як автентичні посередники.

Боже наш, Трійце любові,
із могутнього сопричастя Твого божественного нутра
вілий на нас ріку братерської любові.
Даруй нам любов, що проглядалася в Ісусових жестах,
в Його назаретській сім'ї та в першій християнській спільноті.

Дай нам, християнам, жити Євангелієм
і розпізнавати Христа в кожній людській істоті,
щоби побачити Його розіп'ятого в тривозі покинутих
і забутих цього світу,
а воскреслого – у кожному браті, який підводиться.

Прийди, Духу Святому! Покажи нам Твою красу,
що відображеня в усіх народах землі,
аби відкрити, що всі є важливими,
що всі є необхідними, що є відмінними обличчями
того самого людства, яке любить Бог.

Амінъ